

Statsrevisorernes sekretariat
Christiansborg
DK-1240 København K
statsrevisorerne@ft.dk

2. november 2020

Finansministeriets redegørelse vedr. Statsrevisorernes beretning nr. 19/2019 om revision af statsregnskabet for 2019 samt beretning nr. 20/2019 om revision af statens forvaltning for 2019

Statsrevisorerne har bedt Finansministeriet redegøre for de foranstaltninger og overvejelser, som Beretningen om revision af statsregnskabet for 2019 og Beretningen om revision af statens forvaltning 2019 giver anledning til.

Beretning om revision af statsregnskabet

Pkt. 28 Mangler i styringen af brugerrettigheder i Statens Lønssystem i 6 ministerier

Rigsrevisionen omtaler i punkt 28-31 en række mangler i styringen af brugerrettigheder i Statens Lønssystem i 6 ministerier.

Jeg bemærker indledningsvis, at kontrollen med brugere og brugerrettigheder er en vigtig del af et effektivt kontrolmiljø. Derfor er det vigtigt, at ministerier og virksomheder løbende fører kontrol med dette i Statens Lønssystem såvel som i andre systemer. Dette indebærer også, at ministerierne skal kunne dokumentere, at kontrollen er foretaget.

Rigsrevisionen fremhæver i beskrivelsen af de roller, der indgår i styringen af brugere og brugerrettigheder, at det er en svaghed, hvis brugeradministratoren indgår i kontrollen, fx fordi det er brugeradministratoren, der udsender brugerlister og modtager svar fra lokale enheder (punkt 29), eller fordi kontrollanten ikke længere er ansat, og det derfor er brugeradministratoren, der skal trække brugerlister fra systemet (punkt 30).

Brugerstyringssystemet er opbygget sådan, at disse opgaver bør udføres af kontrollanten. Brugeradministratorens mulighed for at trække lister er en supplerende mulighed, men ikke det forudsatte kontrolgrundlag. Økonomistyrelsen ser derfor på muligheden for at styrke kontrollen med brugere og brugerrettigheder gennem en bedre understøttelse af virksomhederne.

Endelig bemærker Rigsrevisionen, at der bør etableres kompenserende kontroller, hvis en brugeradministrator også er bruger (punkt 31). En sådan kompenserende kontrol skal mindske risikoen for, at en brugeradministrator kan misbruge sin adgang. Et sådant forsøg på misbrug skal forhindres ved den generelle kontrol af brugere og brugerrettigheder. Økonomistyrelsens indsats vil derfor fokusere på at styrke understøttelsen af denne kontrol, frem for at indføre en yderligere kontrol.

Pkt. 43 Udbetaling Danmarks regnskab for ordninger overdraget fra Statens Administration stemmer overens med statsregnskabet

Jeg tager på denne baggrund til efterretning, at Rigsrevisionen vurderer, at sagen kan afsluttes.

Vedr. Forbehold for § 38 Skatter og afgifter

Rigsrevisionen har afgivet en konklusion med forbehold for statsregnskabet 2019 primært på grund af forbeholdet for § 38 Skatter og afgifter, ligesom det var tilfældet i 2017 og 2018. Det fremgår i beretningen, at forbeholdet skyldes regnskabsmæssig usikkerhed på grund af usikkerhed i værdiansættelsen af restancer samt fejl i regnskabet og manglende afstemninger.

Jeg noterer mig, at Rigsrevisionen vurderer, at Skatteministeriet arbejder målrettet på at løse den regnskabsmæssige usikkerhed, herunder oprydning i gamle fejl og differencer. Rigsrevisionen finder, at det har reduceret den regnskabsmæssige usikkerhed i forhold til tidligere, men at der fortsat er en række væsentlige udeståender, hvorfor regnskabet for § 38 Skatter og afgifter fortsat er behæftet med regnskabsmæssig usikkerhed.

Finansministeriet følger løbende Skatteministeriets arbejde med at fjerne usikkerheden i regnskabet for § 38 Skatter og afgifter. Økonomistyrelsen har - på vegne af Finansministeriet - siden efteråret 2018 deltaget i faste møderækker med Skatteministeriet med henblik på at holde sig orienteret om arbejdet med regnskabet for § 38 Skatter og afgifter. Økonomistyrelsen har oplyst, at styrelsen indgår i en dialog med Skatteministeriet om en mulig ændring af kursværdimodellen for værdiansættelse af offentlige restancer med henblik på at få reduceret usikkerheden i værdiansættelsen.

Beretning om revision af statens forvaltning

Vedr. pkt. 47: Fejl i Finansministeriets oplysninger om lønnen til de særlige rådgivere

Rigsrevisionen konstaterer, at alle ministerier har oplyst forkert løn for hovedparten af de særlige rådgivere i 2018 og 2019, samt at flere ministerier oplever uklarhed om, hvornår lønjusteringer for særlige rådgivere skal indberettes.

De særlige rådgiveres løn offentliggøres for at sikre åbenhed, hvorfor det er vigtigt, at lønnen oplyses korrekt. Det er ministeriernes ansvar løbende at indberette lønoplysningerne for de særlige rådgivere til Økonomistyrelsen, der står for at offentliggøre oplysningerne samlet.

For at undgå usikkerhed om, hvornår lønjusteringerne skal indberettes, vil Økonomistyrelsen klart kommunikere til ministerierne om, hvilke oplysninger de skal indberette - og hvornår. Derudover vil Økonomistyrelsen foretage en systematisk opfølgning på ministeriernes indberetning, så det sikres, at lønnen til de særlige rådgivere oplyses korrekt på tidspunktet for offentliggørelsen.

Vedr. pkt. 48: Kulturministeriet har fortsat ikke fået godkendt lønnen til individuelt ansatte chefer på det kongelige teater

Rigsrevisionen konstaterer, at Det Kongelige Teater mangler godkendelse af lønnen for fem ud af syv chefer, der er ansat på individuelle lønvilkår.

Jeg kan oplyse, at Skatteministeriet varetager forhandlingerne med de faglige organisationer i forbindelse med godkendelse af individuelle lønvilkår på vegne af Finansministeriet. Jeg kan endvidere oplyse, at Skatteministeriet har været i dialog med Kulturministeriet om godkendelsesprocessen og de manglende godkendelser.

Vedr. pkt. 62: Mangelfuld it-sikkerhed i databaser hos kunder i Statens It
Rigsrevisionen rejser tre kritikpunkter:

- 1) Der afviges i nogle tilfælde fra varedeklarationen, uden at de fire kunder er informeret herom, og da kunderne risikovurderer ud fra bl.a. varedeklarationen, kan der være risiko for, at kunderne ikke håndterer sikkerhedsrisici.
- 2) Det er ikke dokumenteret, at kun medarbejdere med et arbejdsbetinget behov har rettigheder til at tilgå kundernes databaser, herunder persondata for to kunder.
- 3) Utilstrækkelig logning af de aktiviteter, som medarbejderne foretager i kundernes databaser hos to kunder.

Jeg kan oplyse, at Statens It har iværksat følgende tiltag for at imødekomme disse kritikpunkter:

Ad 1)

Statens It er i gang med at opdatere de fire kunders allonge med et sikkerhedsbilag, som vil dokumentere de specifikke afvigelser, som disse kunder har i forhold til varedeklarationen, og dette forventes afsluttet med udgangen af 3. kvartal 2020. Statens It vil endvidere opdatere procedurerne og fremadrettet sikre, at aftalte afvigelser fra varedeklarationen om sikkerhedsrisici i systemet, herunder databaser, er dokumenteret i kunders allonge.

Statens It vurderer, at risikoen ved afvigelserne fra varedeklarationerne i forhold til Statens It er begrænset til den specifikke kunde. De fire kunder vil fra 4. kvartal 2020 kunne foretage en ny risikovurdering af deres it-system, herunder vurderinger af behov for tilkøb af ekstra it-sikkerhedsydelse hos Statens It.

Ad 2)

Statens It har i 2. kvartal 2020 gennemført og dokumenteret, at det kun er få medarbejdere, som har et arbejdsbetinget behov, der kan tilgå kundernes databaser, herunder persondata. En tilsvarende gennemgang vil blive udført i slutningen af 3. kvartal. Statens It har endvidere i 2. kvartal 2020 udarbejdet og gennemført en risikovurdering med GDPR-fokus på databaser.

Ad 3)

Statens It har implementeret tilstrækkelig logning af medarbejderes aktivitet på databaseniveau i et nyt fælles it-miljø, hvor den første af de to kunder allerede er overflyttet, og planen var, at den sidste af de to kunder skulle være overflyttet ved udgangen af 2020. Grundet presserende opgaver hos kunden vil dette dog først ske i 2021.

Statens It gør opmærksom på, at det kun er ganske få medarbejdere, som alle har et arbejdsbetinget behov, der kan tilgå kundernes databaser. Disse medarbejdere er alle sikkerhedsgodkendt på højt niveau, hvilket løbende kontrolleres under deres ansættelse.

Vedr. pkt. 78: Finansministeriets nye indkøbsmodul og fakturadatabase giver bedre kvalitet i data om overholdelse af statens indkøbsaftaler

Rigsrevisionen finder, at sagen kan afsluttes, hvilket Finansministeriet er enig i. Jeg kan oplyse, at Finansministeriet fortsat vil arbejde på at forbedre systemunderstøttelsen af digitalt indkøb og dataunderstøttelse af Statens Indkøbsprogram og indkøb i staten generelt.

Kopi af redegørelsen er samtidigt fremsendt til Rigsrevisionen.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister